

Sektionen för hälso- och sjukvård  
Susanna Eklund

Socialdepartementet  
10333 STOCKHOLM

E-post: [s.registrator@regeringskansliet.se](mailto:s.registrator@regeringskansliet.se)  
[s.fs@regeringskansliet.se](mailto:s.fs@regeringskansliet.se)  
(Skickas endast via e-post)

## Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel SOU 2017:76

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har tagit del av delbetänkandet ”Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel” och väljer att lämna kommentarer och synpunkter utifrån de delar som är mest angelägna för förbundets medlemmar.

I delbetänkandet lämnas ett flertal förslag med syfte att reglera apotekens marginal för samtliga receptbelagda läkemedel utanför förmånerna. Detta är något SKL och medlemmarna efterfrågat länge och SKL ställer sig i huvudsak bakom de förslag som lämnas i delbetänkandet. Förslaget är viktigt ur ett jämlikhetsperspektiv då situationen idag innebär att kostnaden för dessa läkemedel kan variera beroende på vilket apotek patienten väljer att hämta ut sitt läkemedel. Förslaget innebär också bättre förutsättningar för kostnadskontroll för dessa läkemedel även för landstingen.

### Sammanfattning

- SKL delar utredningens uppfattning att det är både möjligt och lämpligt att åstadkomma en enhetlig prissättning på apotek
- SKL tillstyrker förslaget att ett pris fastställt av TLV inom förmånerna alltid gäller när läkemedel förskrivs på recept och expedieras på apotek
- SKL tillstyrker att tillverkaren ska anmäla pris till TLV och att TLV fastställer inköpspris och försäljningspris utifrån detta
- SKL avstyrker att apoteken får köpa in läkemedel till lägre pris än de fastställda inköpspriserna
- SKL tillstyrker förslagen om hur läkemedel som saknar pris bör hanteras
- SKL tillstyrker att samma marginal bör tillämpas för receptbelagda läkemedel både utanför och inom förmånerna
- SKL ser gärna en samordning gällande ikraftträdandet av angränsande lagändringar som föreslås parallellt med utredningens förslag

### 7.1 Pris inom förmånerna gäller alltid när läkemedel förskrivs på recept och expedieras på apotek

I delbetänkandet lämnas förslag som innebär att ett av TLV fastställt pris alltid gäller när läkemedel förskrivs på recept och expedieras på öppenvårdsapotek.

SKL har tidigare förmedlat synpunkter på att läkemedel som förskrivs och expedieras enligt Smittskyddslagen endast ska kunna expedieras och faktureras landstingen med det förmånspris som TLV fastställt när ett sådant föreligger. Detta föreslogs också i DS 2017:29 *Utökade möjligheter till utbyte av läkemedel* vilket SKL var positiva till i remissyttrandet. SKL välkomnar Nya apoteksutredningens förslag till bestämmelse då den täcker in alla situationer när läkemedel som har ett fastställt pris hanteras utanför läkemedelsförmånen och delar utredningens bedömning att den i DS 2017:29 föreslagna bestämmelsen inte behövs om utredningens bestämmelse införs. Då det parallellt med Nya apoteksutredningens förslag finns liknande eller angränsande förslag som kan bidra till att uppnå enkla och tydliga regler för samtliga receptbelagda läkemedel så anser SKL att det är önskvärt att förändringarna i så stor utsträckning som möjligt införs vid en och samma tidpunkt.

### **Förbundets ställningstagande**

SKL tillstyrker detta förslag.

## **7.2 Tillverkaren ska anmäla pris till TLV**

I delbetänkandet lämnas förslag om att tillverkaren ska anmäla pris till TLV för att möjliggöra ett enhetligt maximalt inköpspris och därmed möjlighet att fastställa enhetligt försäljningspris. SKL delar utredningens bedömning att TLV, som är den myndighet som beslutar om inköpspris och försäljningspris för läkemedel inom läkemedelsförmånerna, är den myndighet som är bäst lämpad att hantera uppgiften att ta emot anmälan om pris och utifrån detta fastställa pris även för läkemedel utanför förmån. Det är en fördel att alla läkemedelspriser, både inom och utanför förmånerna, hanteras av samma myndighet. Förändringen ger förutsättningar att enklare och tydligare få en översikt över prissättningen för samtliga receptbelagda läkemedel. Eftersom en förhållandevis stor andel av läkemedel utanför förmån betalas av den enskilde individen bedömer förbundet att det finns behov av att TLV utvecklar förbättrade funktioner för att göra informationen tillgänglig.

### **Förbundets ställningstagande**

SKL tillstyrker detta förslag.

## **7.4 TLV fastställer priser för receptbelagda läkemedel utanför förmånerna**

SKL delar utredningens bedömning att det är önskvärt med ett av TLV fastställt pris för läkemedel utanför förmånerna. Framförallt är det en viktig grund för att framöver möjliggöra bestämmelser om utbyte mellan läkemedel som inte ingår i förmånerna.

## **Förbundets ställningstagande**

SKL tillstyrker detta förslag.

### **7.6 Läkemedel som saknar anmält pris**

SKL anser att utredningens förslag om hantering när läkemedel saknar anmält pris är rimliga. SKL delar uppfattningen att ett läkemedel behöver kunna expedieras på apotek även om företaget inte anmält något pris och TLV inte ännu har fastställt ett pris. När det saknas fastställda inköspriser för receptbelagda läkemedel kan priserna dock variera mellan apoteken. SKL vill därför lyfta fram behovet av att TLV följer upp hur kravet på företagen att anmäla priser efterlevs.

## **Förbundets ställningstagande**

SKL tillstyrker detta förslag men vill poängtera vikten av uppföljning så att intentionerna med en reglerad handelsmarginal inte riskeras, om det skulle visa sig att en stor andel av företagen inte anmäler ett pris.

### **7.7 Apoteken får köpa in läkemedel till lägre pris än de fastställda inköspriserna**

Apotekens rätt att förhandla med läkemedelsföretagen är för närvarande under översyn i den statliga utredningen Finansiering, subvention och prissättning SOU 2017:87. Mot bakgrund av denna översyn anser förbundet att det är olämpligt att slå fast vad som ska gälla parallellt. Det finns flera utmaningar som behöver belysas och förändringar är önskvärda avseende apotekens nuvarande förhandlingsrätt.

## **Förbundets ställningstagande**

SKL avstyrker förslaget mot bakgrund av att frågorna rörande apotekens rätt att förhandla med läkemedelsföretagen ses över inom ramen för den statliga utredningen Finansiering, subvention och prissättning SOU 2017:87.

### **7.8 Samma marginal bör tillämpas för receptbelagda läkemedel utanför som inom förmånerna**

SKL delar utredningens bedömning att apotekens handelsmarginal för receptbelagda läkemedel utanför förmånerna bör utformas på samma sätt som för läkemedel inom förmånerna.

## Övrigt

Med utredningens förslag om att införa en reglerad handelsmarginal för receptbelagda läkemedel utanför förmånerna skapas förutsättningar för förändringar som möjliggör även utbyte av läkemedel utanför förmånerna. Detta är något SKL gärna ser skulle kunna möjliggöras samtidigt med föreslagna ändringar.

SKL lämnade i sitt remissvar på DS 2017:29 *Utökade möjligheter till utbyte av läkemedel* synpunkter på att utbyte mellan läkemedel utanför förmån skulle kunna gälla redan från och med att de övriga föreslagna ändringarna genomförs i situationer där patienten betalar hela kostnaden för läkemedlet.

Om ikraftträdandet av ändringarna genomförs samordnat skulle det öppna för möjligheten till utbyte mellan läkemedel även utanför läkemedelsförmånen.

Sveriges Kommuner och Landsting

Lena Micko  
Ordförande